

PYHÄJOKI

Pyhäjoen kunnan hyvinvointiraportti 2022

Sisällys

JOHDANTO	3
1 VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2022.....	3
1.1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi.....	3
1.2 Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö	13
2 HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2024	14
2.3 Strategian painopisteet ja linjaukset	14
2.4 Hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2024	14
3 KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ	15
3.1 Suunnitelman laatijat.....	15
3.2 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä	15

JOHDANTO

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Kuntalain (410/2015, 37 §) mukaan kuntastrategiassa on huomioitava yhtenä osana kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Vuosittainen hyvinvointikertomus koostuu kahdesta osasta. Kertomusosassa kuvaillaan hyvinvoinnin nykytilanne ja suunnitelmaosassa kuvataan seuraavan vuoden ajalle päätetyt tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin parantamiseksi.

1 VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2022

1.1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Seuraavassa on esitetty hyvinvoinnin tilaa perustuen HYTE-indikaattoreihin. Hyte-indikaattorit perustuvat kyselyihin, joita yleensä toteutetaan kahden vuoden välein. Tästä johtuen alla oleva muodollinen informaatio ei koske kaikilta osin vuotta 2022. Siltä osin kuin on ollut kohtuudella mahdollista, on tietoja täydennetty muualta saatavin tiedon tai interpoloimalla tehdyin arvioin. Huomionarvoista on myöskin se, että HYTE-indikaattorit eivät kaikilta osin kuvaa todellista asiantilaa (tieto puuttuu kokonaan tai on ilmeisen virheellinen), mikä johtuu tietojen kokoamistavasta. Tältä osin indikaattoritiedot on jäljempänä olevissa taulukoissa merkitty keltaisella.

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

Vuoden 2022 tieto 3 944 €/as.

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

Vuoden 2022 tieto: 49,7 % (vuosikatteesta)

Vuosikate, euroa / asukas

Vuoden 2022 tieto: 1 146 €/as.

Vuosikate, % poistoista

Vuoden 2022 tieto: 163,20 %

Lainakanta 31.12., euroa / asukas

Vuoden 2022 tieto: 2 841 €/as.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Vuoden 2022 tieto: 38,1 %.

Verotulot, euroa / asukas

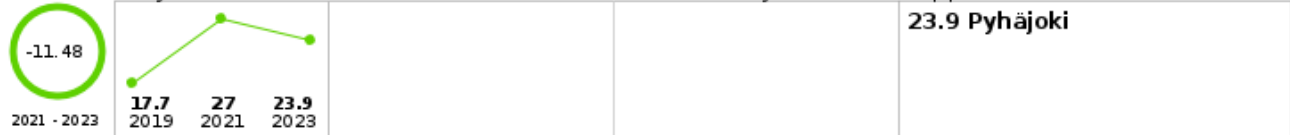

Vuoden 2022 tieto: 5 370

HYTE-kerroin

Seuraavassa, siltä osin kuin on kyse kouluterveyskyselyyn perustusvasta tunnusluvusta kuten useissa tapauksiss on, tietoa ei ole vuoden 2022 osalta saatavissa, koska kouluterveyskysely toteutetaan vain parittomina vuosina.

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori

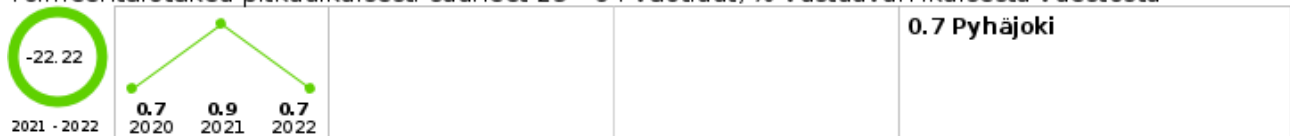
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

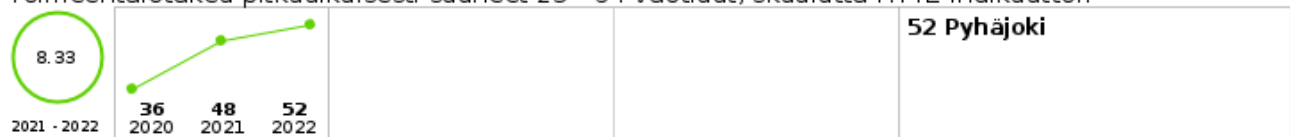
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

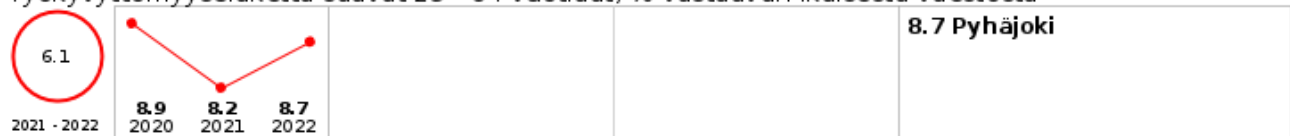
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

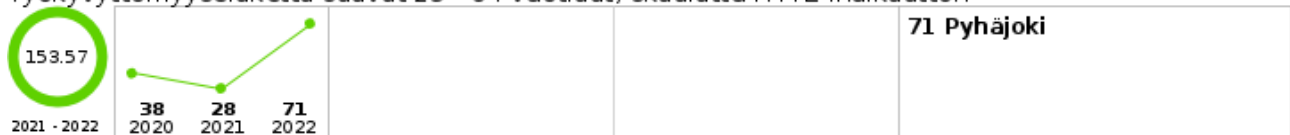
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

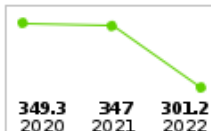
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikaista

2021 - 2022

301.2 Pyhäjoki

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

2021 - 2022

44 Pyhäjoki

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

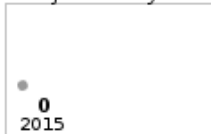
100 Pyhäjoki

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

100 Pyhäjoki

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumisen

0 Pyhäjoki

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

0 Pyhäjoki

Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

0 Pyhäjoki

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

2021 - 2022

0 Pyhäjoki

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

2021 - 2022

0 Pyhäjoki

Vuoden 2022 lopulla ei ole järjestetty em. mainittua tapahtumaa, koska vapaa-aika ohjaajan toimi on ollut täyttämättä.

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Toimintaa on järjestetty Harrastamisen Suomen malli – hankkeen puitteissa.

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Vuosien 2020 ja 2021 osalta tieto on virheellinen, mainittua menettelyä ei ole ollut myöskään vuosina 2020 ja 2021.

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Vuosien 2020 ja 2021 osalta tieto on virheellinen, mainittua työryhmää ei ole ollut myöskään vuosina 2020 ja 2021

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Oppilaiden poissaoloja on seurattu systemaattisesti ja niihin reagoitiin on olemassa sovitut menettelytavat. Oikeellinen lukema vuoden 2022 osalta tulisi olla 100.

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Kouluissa (Saaren koulu) on ollut jo pitkään käytössä pitkä liikuntavälitunti (30 min.), joka on otettu käyttöön Liikkuva koulu -hankkeen myötä.

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

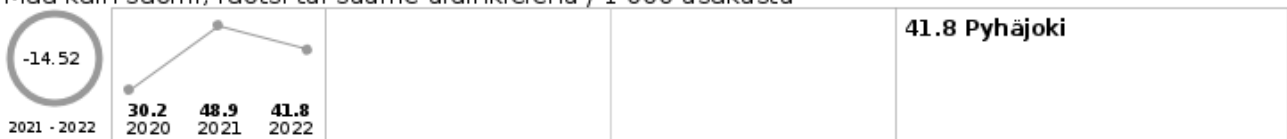
Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

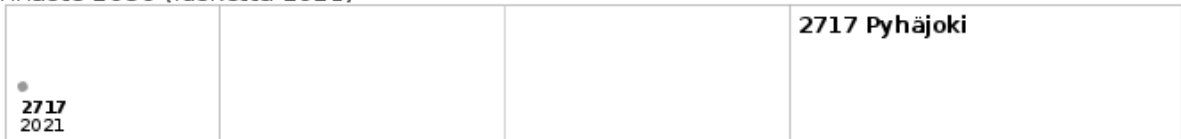
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

Koulutustasomittain

Väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

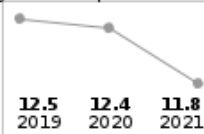
Pyhäjoen asukasluku on pienentynyt edellisen vuoden aikana 57 asukkaan verran. Asukasluku Pyhäjoella oli vuonna 2021 3048 asukasta ja vuonna 2022 2991 asukasta. Kuntien välinen nettomuutto on ollut -17,6/ 1000 asukasta vuonna 2022.

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

2020 - 2021

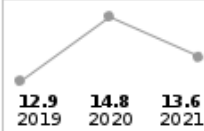

11.8 Pyhäjoki

Lasten pienituloisuusaste

2020 - 2021

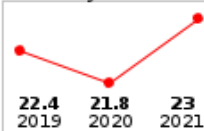

13.6 Pyhäjoki

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

2020 - 2021

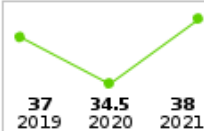

23 Pyhäjoki

Työlliset, % väestöstä

2020 - 2021

38 Pyhäjoki

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

2021 - 2022

0.7 Pyhäjoki

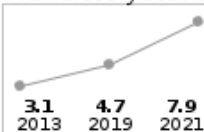
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

2019 - 2021

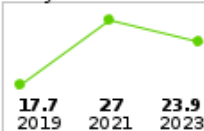

7.9 Pyhäjoki

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

2021 - 2023

23.9 Pyhäjoki

Tilastot eivät kerro kuinka moneen vastanneista korona-ajan rajoitukset ovat vaikuttaneet. Korona-ajan jälkeen koulussa ja vapaa-ajalla on kiinnitetty korjaaviin toimiin huomiota, jotta yhteisöllisyys ja yhteen kuuluvuus lisääntyisi nuorilla.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Edellä ilmeinen virhe vuoden 2019 osalta, koska tunnusluku ei voi olla suurempi kuin 100. Sotkanetin mukainen oikea tieto 65 %. Vuosien 2021 ja 2022 osalta Sotkanettiin ei ole tietoa vielä kirjattu. Vuoden 2021 osalta kunnan oma arvio (varhaiskasvatusstrategia) 75 %.

Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

Korona-aika on lisännyt käyntejä.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Vuotta 2022 kohti yksinäisyyden kokemuksen voidaan arvioida koronavaikutuksen takia lisääntyneen.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

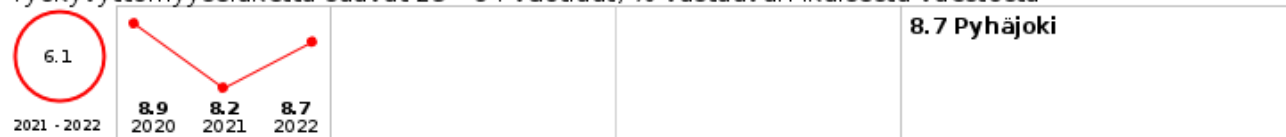
TYÖIKÄISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

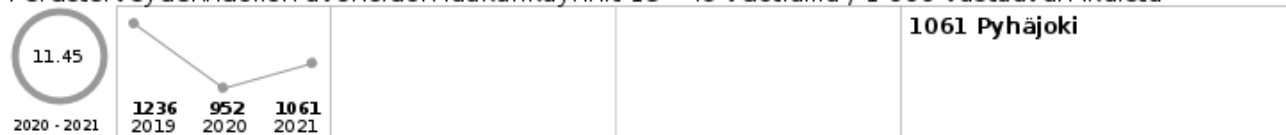

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

IKÄIHMISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erytiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

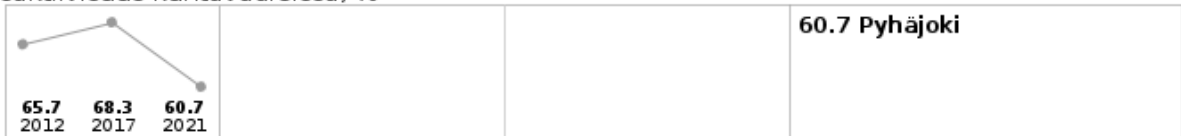

KAIKKI

IKÄRYHMÄT

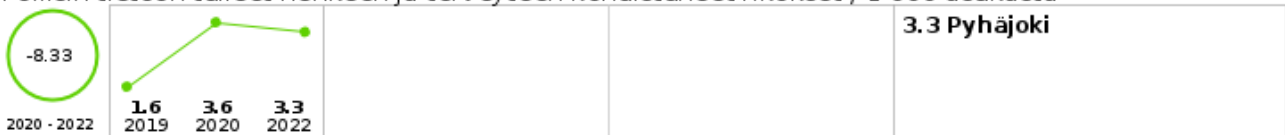
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Aänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisiin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

1.2 Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö

Hyvinvointisuunnitelma- ja hyvinvointikertomustyötä on pitkään tehty seutukunnallisesti RAS:n johtamana.

2 HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2024

2.3 Strategian painopisteet ja linjaukset

Pyhäjoen kuntastrategiassa on hyvinvoinnin osalta kirjattu seuraavaa (hyvinvoiva Pyhäjoki):

Tulevaisuuden kasvuympäristö

- Vetovoimainen yrittäjyyslukio
- Kansainvälisyyttä tukeva opinpolku varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle
- Perheiden arkea tukevat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä oppimisympäristöt
- Tarpeisiin perustuva palveluverkko ja palveluiden järjestäminen

Hyvinvointia luova elämäntapa

- Liikunta-, harrastus- ja kulttuuripalvelujen tason ja saatavuuden ylläpitäminen
- Liikuntaan, kulttuuriin sekä muuhun harrastamiseen kannustaminen
- Maakunnan palveluverkkoon vaikuttaminen

Aktiivinen kansalaisyhteiskunta

- Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisääminen
- Yhteistyö yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa
- Nuorten kannustaminen aktiivisuuteen
- Yhteisöllisyyden lisääminen kansainvälisessä ympäristössä

2.4 Hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2024

Hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointia edistävät toimet ylipäätään palvelevat ensisijaisesti kuntalaisten hyvinvointia. Suunnitelmilla ja toimilla on kuitenkin elimellinen yhteys hyvinvointia kuvaaviin suureisiin, ennen muuta HYTE-kertoimeen ja sen kautta sillä on myös taloudellinen ulottuvuus, HYTE-kerroin on taloudellinen kannuste kunnille. HYTE-kerroin muodostuu prosessi-indikaattoreista ja tulosindikaattorista. Tulosindikaattorit kuvaavat väestön terveyttä ja hyvinvointia, johon kunta voi omilla toimillaan vaikuttaa vain välillisesti. Sen sijaa prosessi-indikaattoreihin kunta voi omilla hallinnollisilla päätöksillään vaikuttaa välittömästi. Tämän takia hyvinvointisuunnitelmassa on tarkoituksenmukaista nostaa esiin nimenomaan niitä prosessitekiäjiä, joissa kertoimet osoittavat olevan kehittämistä.

Hyvinvoinnin edistämisen painopisteitä/toimenpiteitä vuodelle 2024:

- Kyselyihin, joiden tulosten nojalla indikaattorit tuotetaan, vastataan huolellisesti.
- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista
- Kunnassa toimii nimetty henkilö, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Numeeriset tavoitteet TEA-viisarituloksissa

	Vuoden 2023 tulos	Tavoite vuodelle 2024
Kuntajohto		
Johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	80	85
Tavoitteet kirjataan talous- ja toimintasuunnitelmaan	-	100
Kuntalaisfoorumien toimeenpano	-	50
Liikunta		
Ohjelmien käsittely luottamushenkilöhallinnossa	-	50
Kulttuuri		
Ohjelmien käsittely luottamushenkilöhallinnossa	-	50
Eri kuntalaisryhmien kulttuuritoiminnan tavoitteet määritellään talous- ja toimintasuunnitelmassa	-	50

3 KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3.1 Suunnitelman laatijat

Suunnitelmaa ovat työstäneet nuoriso-ohjaaja Tea Lumijärvi, liikunnanohjaaja Vilja Louhima sekä sivistystoimenjohtaja Antero Tervonen.

3.2 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Kunnanhallitus 20.11.2023

Kunnanvaltuusto 13.12.2023